

3^ο Διαδικτυακό Σεμινάριο 2020–2021

Ανάπτυξη της αντοχής στην ταχύτητα στα δρομικά
αγωνίσματα του στίβου

Ζαλαβράς Αθανάσιος, Phd
Προπονητής στίβου
azalav2@gmail.com

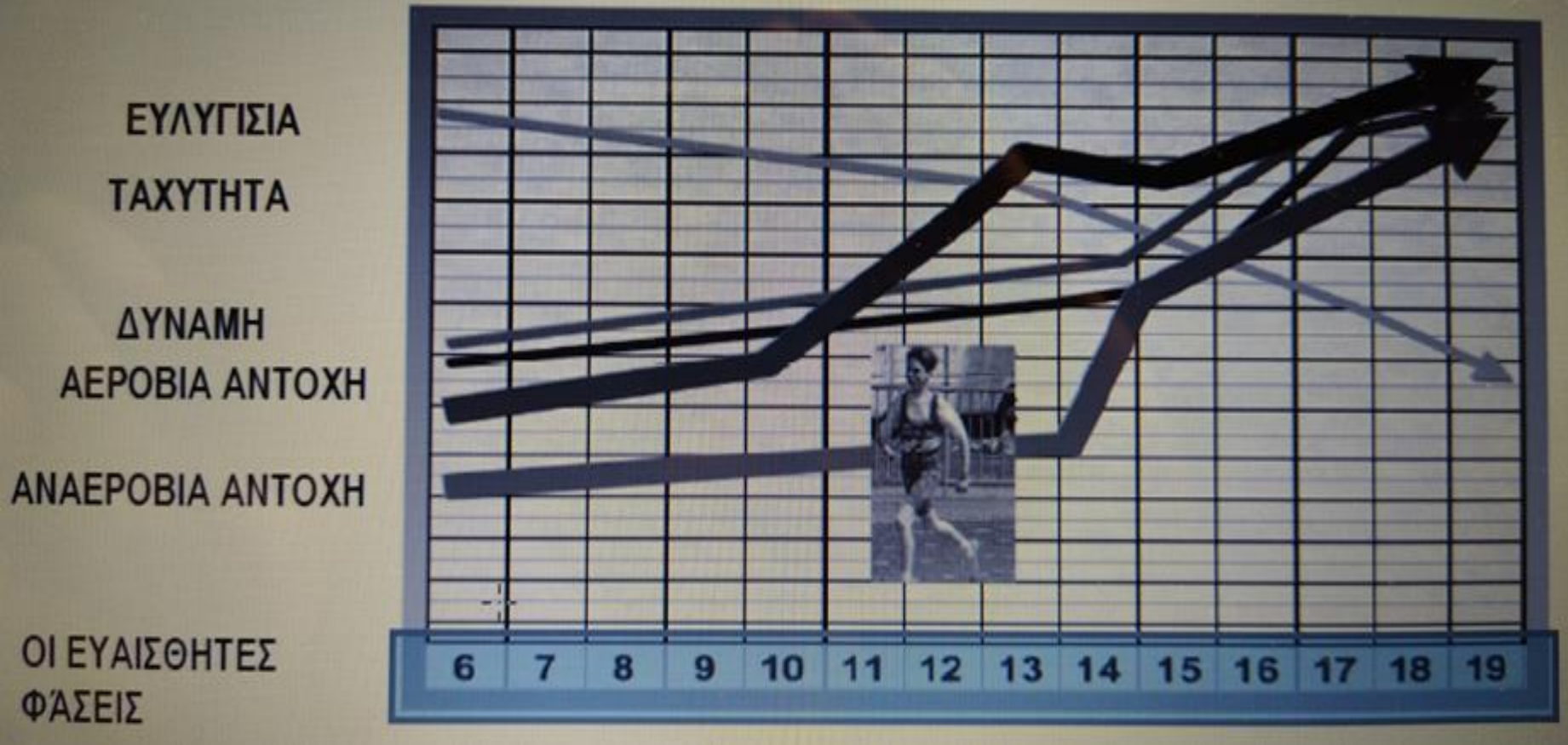
Η φιλοσοφία της παρουσίας

- Ένας προπονητικός στόχος πετυχαίνεται ακολουθώντας πολλές διαφορετικές μεθοδολογικές διαδρομές

Αναερόβια προπόνηση και ευαίσθητες φάσεις

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Περιοριστικοί παράγοντες

- ✓ Χαμηλό επίπεδο αναερόβιων ενζύμων και συγκέντρωση γλυκογόνου. Η μέγιστη αναερόβια ικανότητα αυξάνεται μέχρι το τέλος της ανάπτυξης (**Martin et al. 1995**)
- ✓ Τα παιδιά παρουσιάζουν χαμηλές τιμές ορμονών (τεστοστερόνη-κατεχολαμίνες) που παίζουν σημαντικό ρόλο στο αναερόβιο σύστημα. Φαίνεται να έχουν 30% χαμηλότερη γλυκολυτική ικανότητα σε σχέση με τους ενήλικες (**Roland, 1996**)
- ✓ Το “ταλέντο” για αναερόβια αγωνίσματα θα κερδίσει εξαιτίας και μόνο της ανάπτυξής του από τα 12 έως 18-20χρ. υψηλό ποσοστό μυών ταχείας συστολής που σημαίνει μεγάλο ποσοστό γλυκολυτικών (αναερόβιων) ενζύμων (**Roland, 1996**).

Προπόνησης της αναερόβιας αντοχής

Κινητική ικανότητα	9-11χρ.	12 χρ.	13 χρ.	14 χρ.	15 χρ.	16 χρ.	17 χρ.	18 χρ.	19 χρ.
ΑΝΤΟΧΗ									
Αερόβια αντοχή	**	**	**	**	**	**	**	**	**
		*	*	*	*	*	*	*	*
Αερόβια-αναερόβια αντοχή (μικτή)	-	*	**	**	**	**	**	**	**
				*	*	*	*	*	*
Αναερόβια αντοχή (γενική-ειδική)	-	-	-	-	*	*	**	**	**

-: καθόλου (έμμεσα), *: λίγο, **: πολύ, ***: πάρα πολύ

Κέλλης και συν.,1996. Ενιαία προπονητικά προγράμματα-Δρόμοι.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

**ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ
ΣΤΗΝ ΤΑΧΥΤΗΤΑ**

ΑΝΔΡΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ
20-22 ΧΡ.

K23
20-22 ΧΡ.

K20
18-19 ΧΡ.

K18
16-17 ΧΡ.

K16
14-15 ΧΡ.

K14
12-13 ΧΡ.

K 12
9-11 ΧΡ.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΥΨΗΛΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Προπόνηση προσανατολισμένη σε συγκεκριμένο δρομικό αγώνισμα

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ

Προπόνηση προσανατολισμένη σε ομάδα δρομικών αγωνισμάτων

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Προπόνηση βασικής αντοχής

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ

Εκμάθηση της βασικής τεχνικής των αγωνισμάτων του στίβου

ΜΥΗΣΗΣ

Παιχνίδια εκμάθηση της βασικής τεχνικής των αγωνισμάτων του στίβου

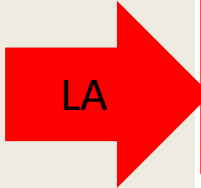
Ζώνες προπόνησης

- ✓ Hegedus, 1996
- ✓ Garcia-Verdugo and Leibar, 1997
- ✓ Martin and Coe, 1998
- ✓ Κέλλης, Μάνου, Σούλας, 2020 (τροποποιημένο από Seller,2010 ;StroeggI,2015 και Zinner, 2016)
- ✓ Bomba, 2003
- ✓ Garcia-Verdugo and Landa, 2005
- ✓ Garcia-Verdugo, 2007

Ζώνες προπόνησης

Zone	Physiological adaptations	Blood lactate	Heart rate	%VO ₂ max	Training interval run time	Systems challenged	Common jargon describing sessions	Training interval distance	Race pace for
				Sprint					
4	Speed and strength ST and FT fibre development Increased neurological recruitment Improved blood buffering ability Tolerance to stress of acidosis	>9mM/L	200	130	30 sec	Anaerobic-capacity training	Short interval	200m	800m
		8mM/L	190	100	2 min		Repetitions	↓	
							Short speed	1,000m	1,500m
3	Speed ST and FT fibre development Some increase in neurological recruitment Some increase in blood buffering ability Increased glycolytic enzymes	8mM/L	190	100			Long interval	800m	3,000m
		7mM/L		98		Aerobic-capacity training	Long speed	↓	
		5mM/L	180	90	8 min			3,000m	1,000m
2	Stamina ST and some FT Type IIa development Increased heart chamber size Increased stroke volume Increased oxidative/glycolytic enzymes Increased blood volume	5mM/L	180	90		Anaerobic conditioning	Tempo training	Marathon race pace	Marathon
		4mM/L					Pace training	15-20 min	
1		3.5mM/L	160	75	20 min		Marathon training		
	Endurance ST fibre development Increased blood volume Increased connective tissue development Increased muscle fuel storage Increased oxidative/glycolytic enzymes Increased capillarization	3.5mM/L	160	75			Over-distance running	All longer distances	
		2 mM/L	140	60	2 hr	Aerobic conditioning	Base work		
				55					

Υπολογισμός της έντασης της επιβάρυνσης

Ζώνη	% ν VO ₂ MAX	%ΜΚΣ	Γαλακτικό (mmol/L)	RPE	%Μ.Π.Ε*	Διάρκεια
7	115-130		>15.0	10	95-100%	Έως 400m*
6	100-115		10-15	10	90-94%	Έως 1000m*
5	84-100	92-100	6,1-10.0	10	85-90%	10-30 min*
4	78-84	88-92	3.7-6.0	9		30-80min*
3	70-78	92-100	2.1-3.6	7-8		Έως 3h
2	60-70	70-80	1.5-2.0	4-6		Έως 4h Έως
1	50-60	60-70	0.8-1.5	1-3		Έως 6h

ν VO₂MAX χρησιμοποιούνται οι στόχοι των επιδόσεων

Η διάρκεια στις ζώνες 4 και 5 αφορά στο σύνολο της προπόνησης ενώ στις 6 και 7 στην απόσταση των επαναλήψεων

Μ.Π.Ε: ποσοστό της μέγιστης πρόσκαιρης επίδοσης στη χρησιμοποιούμενη απόσταση

Ποσοστιαία συμμετοχή του αερόβιου και αναερόβιου (αγαλακτικού, γαλακτικού) μηχανισμού στα δρομικά αγωνίσματα του στίβου.

Χειμερινή προετοιμασία στον ελαιώνα της Ροδίτσας Λαμίας 27-11-2020

Source	Gender	Event	Time (s)	Aer Cont	An Cont	Measure
Weyand et al. (1993) ⁶	M	5000m	-	96	4	AOD – treadmill
Weyand et al. (1993) ⁶	F	5000m	-	97	3	AOD – treadmill
di Prampero et al. (1993) ⁸	M	3000m	452	89	11	M.Mod.
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	3000m	452	88	12	M.Mod.
Weyand et al. (1993) ⁶	M	1500m	-	84	16	AOD – treadmill
Spencer and Gastin (2001) ⁵	M	1500m	235	84	16	AOD – treadmill
Hill (1999) ⁷	M	1500m	245	80	20	Race [La]b
di Prampero et al. (1993) ⁸	M	1500m	209	78	22	M.Mod.
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	1500m	209	76	24	M.Mod.
Ward Smith (1985) ¹⁰	M	1500m	218	72	28	M.Mod.
Bangsbo et al. (1993) ¹¹	M	3 min	180	78	22	AOD – treadmill
Weyand et al. (1993) ⁶	F	1500m	-	87	13	AOD – treadmill
Hill (1999) ⁷	F	1500m	308	83	17	Race [La]b
Weyand et al. (1993) ⁶	M	800m	-	76	24	AOD – treadmill
Spencer and Gastin (2001) ⁵	M	800m	113	66	34	AOD – treadmill
di Prampero et al. (1993) ⁸	M	800m	102	62	38	M.Mod.
Craig and Morgan (1998) ¹²	M	800m	115	61	39	AOD – treadmill
Lacour et al. (1990) ¹³	M	800m	-	59	41	Race [La]b
Hill (1999) ⁷	M	800m	120	58	42	Race [La]b
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	800m	102	57	43	M.Mod.
Ward Smith (1985) ¹⁰	M	800m	105	52	48	M.Mod.
Weyand et al. (1993) ⁶	F	800m	-	81	19	AOD – treadmill
Hill (1999) ⁷	F	800m	145	62	38	Race [La]b
Weyand et al. (1993) ⁶	M	400m	-	64	36	AOD – treadmill
Spencer and Gastin (2001) ⁵	M	400m	49.3	43	57	AOD – treadmill
Hill (1999) ⁷	M	400m	49.3	37	63	Race [La]b
Nummela and Rusko (1995) ¹⁴	M	400m	49.5	37	63	AOD – treadmill
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	400m	44.1	30	70	M.Mod.
Lacour et al. (1990) ¹³	M	400m	-	28	72	Race [La]b
Ward Smith (1985) ¹⁰	M	400m	44.9	28	72	M.Mod.
van Ingen Schenau et al. (1991) ¹⁵	M	400m	44.4	17	83	M.Mod.
Weyand et al. (1993) ⁶	F	400m	-	66	34	AOD – treadmill
Hill (1999) ⁷	F	400m	61.2	38	62	Race [La]b
Spencer and Gastin (2001) ⁵	M	200m	22.3	29	71	AOD – treadmill
Ward Smith (1985) ¹⁰	M	200m	20.4	14	86	M.Mod.
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	200m	19.8	14	86	M.Mod.
van Ingen Schenau et al. (1991) ¹⁵	M	200m	20.0	8	92	M.Mod.
Peronnet and Thibault (1989) ⁹	M	100m	9.8	8	92	M.Mod.
Ward Smith (1985) ¹⁰	M	100m	10.0	7	93	M.Mod.
van Ingen Schenau et al. (1991) ¹⁵	M	100m	9.8	4	96	M.Mod.

Legend: M- male, F- female, Aer cont.- % aerobic energy system contribution, An cont.- % anaerobic

Συμμετοχή ενεργειακών συστημάτων στα αγωνίσματα δρόμου ανδρών

Table 14.3 Energy Sources in Running Events

Distance (m)	Time (s) ^a	Speed (m · s ⁻¹)	Contribution of energy systems (%) ^b		
			ATP–phosphocreatine	Lactate	Oxygen
100	9.58	10.44	39	56	5
200	19.19	10.42	30	55	15
400	43.03	9.30	17	48	35
800	100.91	7.93	9	33	58
1,500	206	7.28	4	20	76
5,000	757.35	6.60	1	6	93
10,000	1,577.53	6.34	1	3	96
42,195	7,377	5.72	0	1	99

^aMen's outdoor world record, or all-time record in the case of the marathon run (last line).

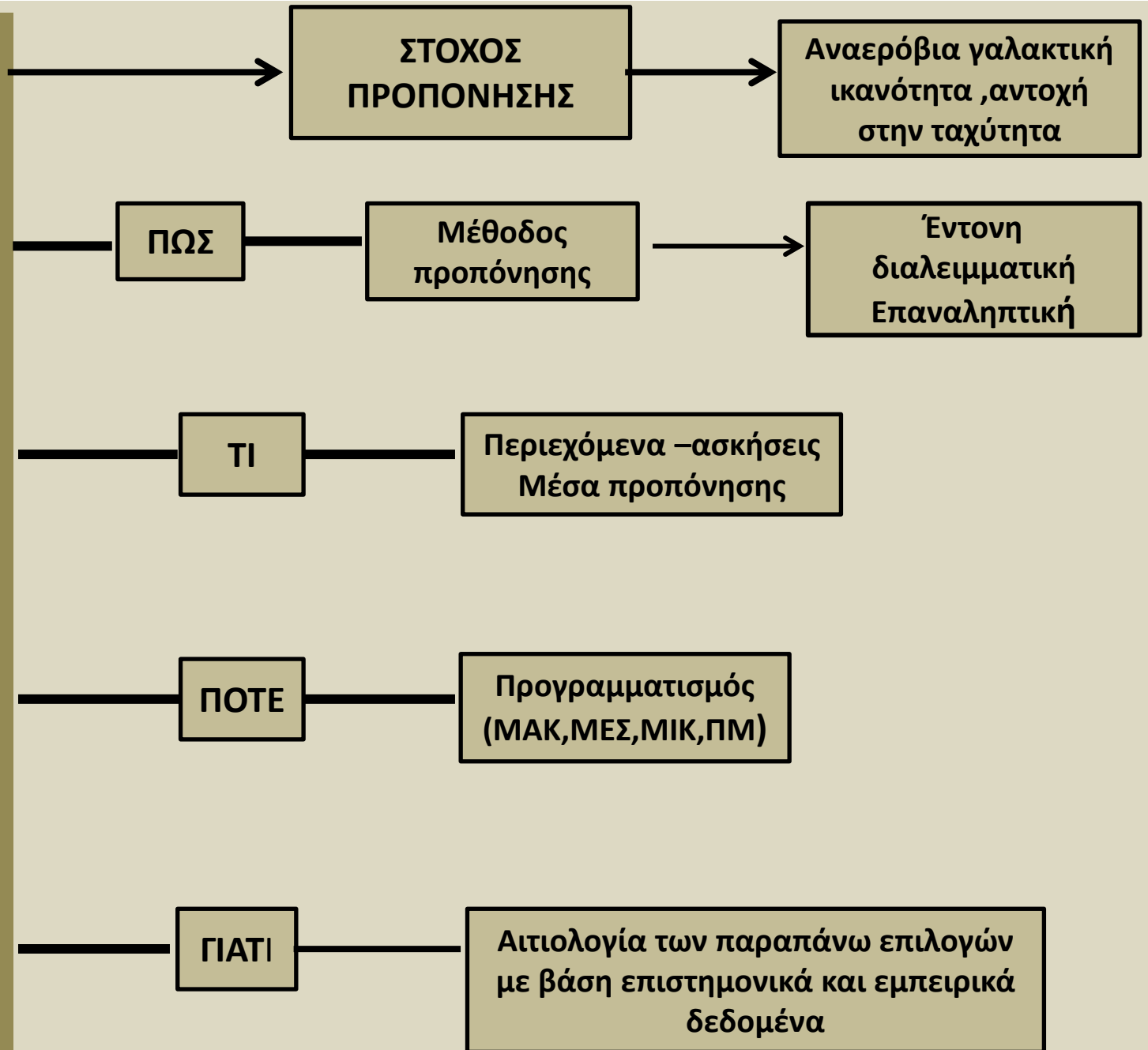
^bCalculated on the basis of figure 14.5.

Μεθοδολογία ανάπτυξης της αντοχής στην ταχύτητα

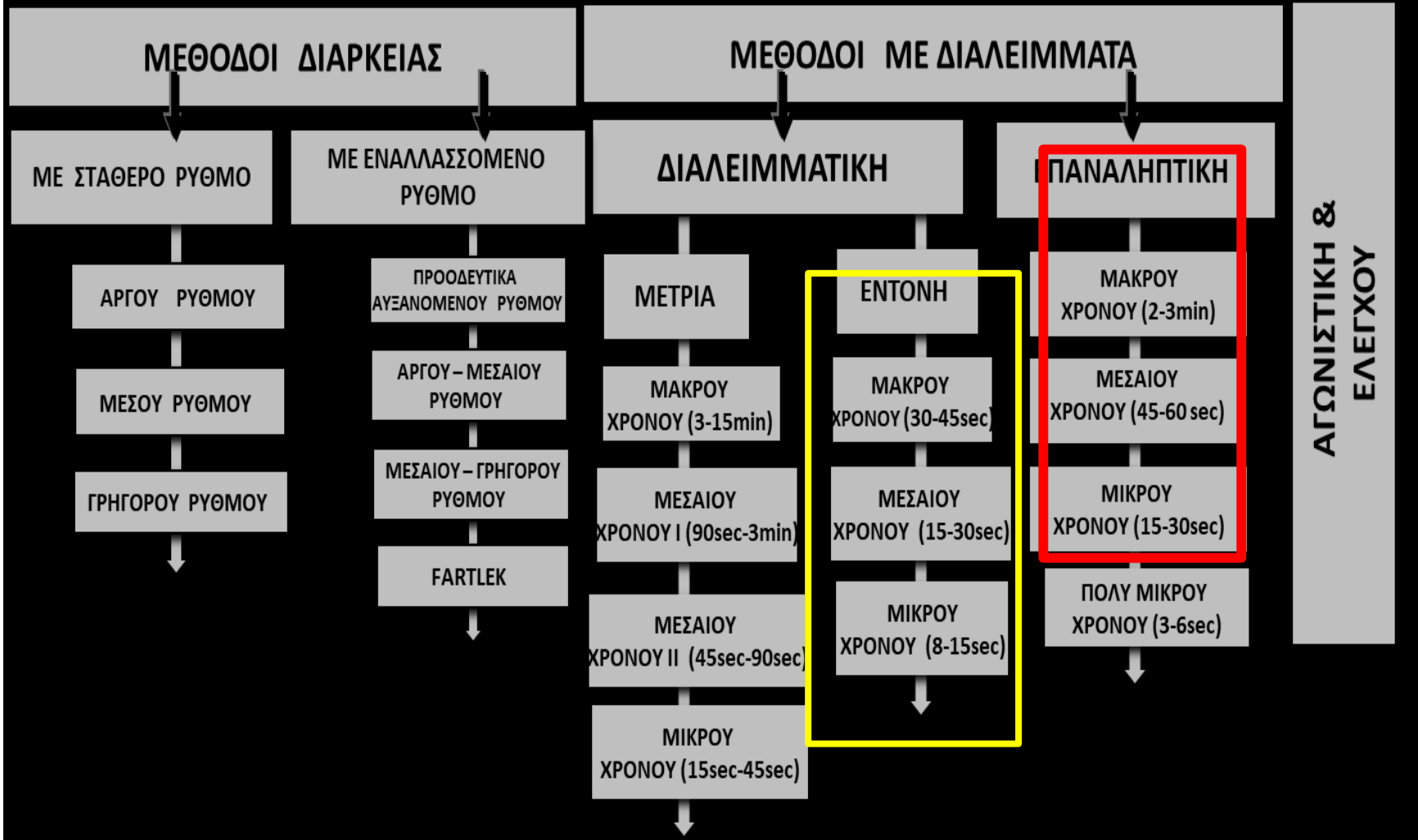

Βαλκανικό πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου Καλαμπάκα 1987

Μ
Ε
Θ
Ο
Δ
Ο
Λ
Ο
Γ
Ι
Α

Π
Ρ
Ο
Π
Ο
Ν
Η
Σ
Η
Σ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΠΟΝΗΣΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ

Επιστημονικές έρευνες

- ✓ Η έντονη διαλειμματική, επαναληπτική προπόνηση βελτιώνει τα αναερόβια και αερόβια ένζυμα, τη μέγιστη παραγωγή ισχύος και τη VO_{2max} (MacDougall et al 1998) .
- ✓ Οι μυϊκές ίνες ταχείας συστολής (FT) αρχίζουν να ενεργοποιούνται όταν η ένταση της άσκησης βρίσκεται στο επίπεδο της VO_{2max} (με χαμηλότερη ένταση ΔEN ενεργοποιούνται ούτε τα αναερόβια ένζυμα) (Abernethy et al 1990)

Συμμετοχή (%) αερόβιου και αναερόβιου μηχανισμού παραγωγής ενέργειας ανάλογα με το χρόνο προσπάθειας

Χρόνος Προσπάθειας	ΑΤΡ-PCr Αναερόβια Αγαλακτική	Αναερόβια Γαλακτική	Αερόβια
5sec	85	10	5
30sec	15	65	20
2min	4	46	50
10min	1	9	90
60min	1	2	97

(MacDougall et al., 1991)

Συμμετοχή ενεργειακών συστημάτων στα αγωνίσματα δρόμου ανδρών

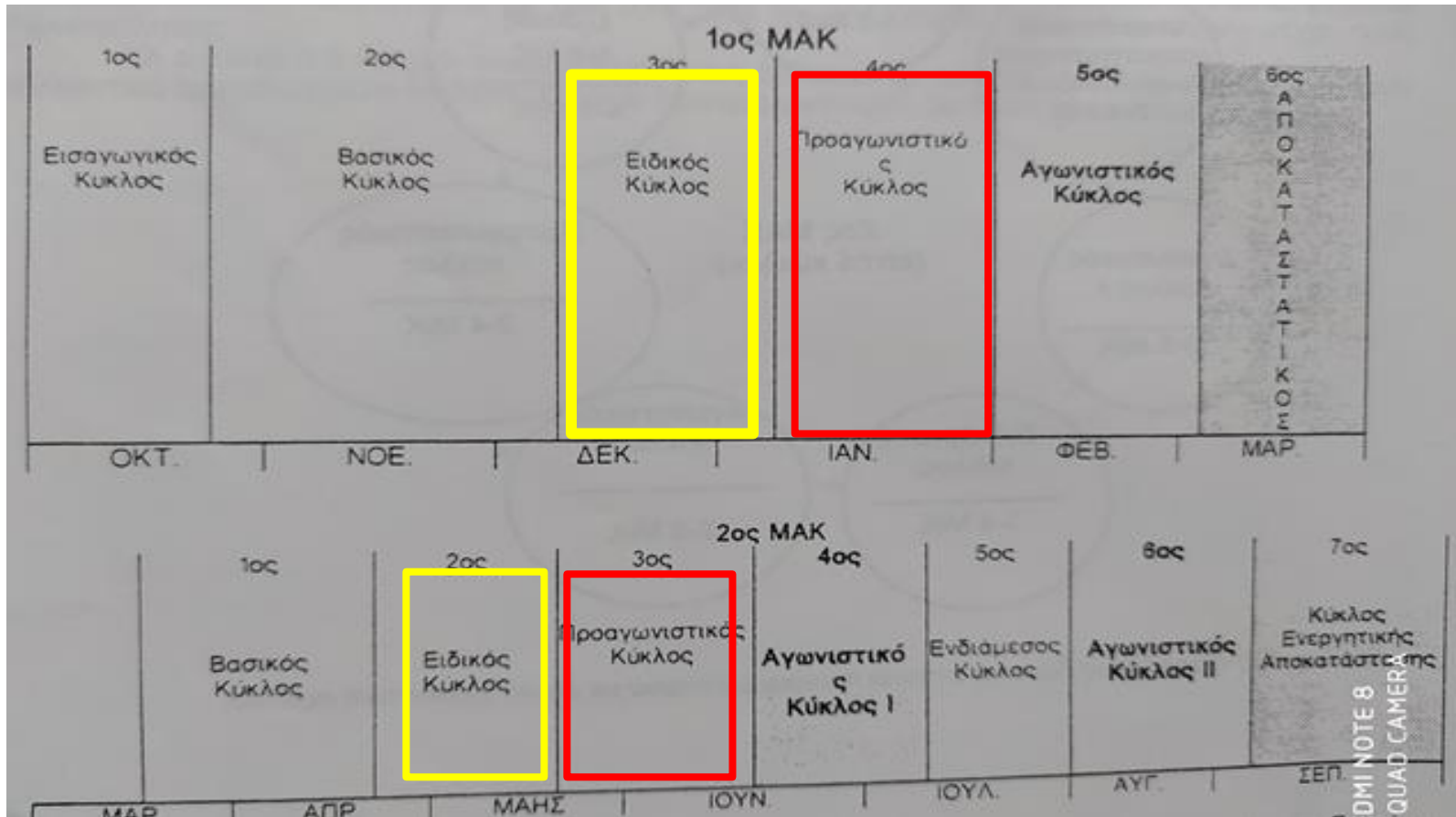
Table 14.3 Energy Sources in Running Events

Distance (m)	Time (s) ^a	Speed (m · s ⁻¹)	Contribution of energy systems (%) ^b		
			ATP–phosphocreatine	Lactate	Oxygen
100	9.58	10.44	39	56	5
200	19.19	10.42	30	55	15
400	43.03	9.30	17	48	35
800	100.91	7.93	9	33	58
1,500	206	7.28	4	20	76
5,000	757.35	6.60	1	6	93
10,000	1,577.53	6.34	1	3	96
42,195	7,377	5.72	0	1	99

^aMen's outdoor world record, or all-time record in the case of the marathon run (last line).

^bCalculated on the basis of figure 14.5.

Προπόνηση της αντοχής στην ταχύτητα (ανοχής στο γαλακτικό) στον ετήσιο Μακρόκυκλο

Διπλός περιοδισμός σε άνδρες και γυναίκες πρωταθλητές

Κέλλης και συν.,1996. Ενιαία προπονητικά προγράμματα-Δρόμοι.

Τοποθέτηση στην προπονητική μονάδα

- ✓ Μετά από προπόνηση τεχνικής
- ✓ Μετά από προπόνηση αναερόβιας αγαλακτικής ικανότητας (π.χ ταχύτητες, ταχυδύναμη).
- ✓ Μετά από προπόνηση ειδικής αντοχής για τα αγωνίσματα των 1500m-10km αλλά σε μικρό ποσοστό 15-20% της συνολικής απόστασης της ειδικής αντοχής.
- ✓ Γενικά όταν ο αθλητής είναι σχεδόν ξεκούραστος δηλαδή έχει υπερπληρώσει το μυϊκό γλυκογόνο (επηρεάζει την παραγωγή γαλακτικού) και το μυϊκό σύστημα είναι σε καλή κατάσταση .
- ✓ Μεταξύ των προπονήσεων αυτού του είδους 24-48 ώρες.
- ✓ Συχνότητα προπόνησης στην ειδική περίοδο:
2-3 για 400-800μ
2 για 1500μ
1-2 για 3000-10000μ

Αγωνίσματα 400μ, 400μ εμπ.

Προπονητικές μέθοδοι

ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ **Z6**

100-115% $\dot{V}O_2\max$, ή 85-90% κυρίως 90-95% Π.Μ.Ε,
10-15mmol/l, 8''-60'' .

Προπονητικά περιεχόμενα
(παραδείγματα)

400M

- ✓ 2-3(3-4x150-250μ) Δ/2-4' ΔΣ/15'-20'
- ✓ 2-4X300-500μ Δ/10-15'

400μ εμπ.

- ✓ 3x(300εμπ+100μ) 90-94% Δ/90''-2' ΔΣ/10-15'
- ✓ 2-4X(2X200μ εμπ.) 1ο 90% 2ο 95% του ρυθμού του αγώνα Δ/60-90'' ΔΣ/>20'
- ✓ 3-4X8-11εμπ Δ/10-15'

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ **Z7**

115-130% $\dot{V}O_2\max$ ή 95-100% Π.Μ.Ε
15-20 mmol/l, 20''-70'', πλήρη διαλείμματα

Προπονητικά περιεχόμενα
(παραδείγματα)

400μ

- ✓ 2-3x(2-3x100-200μ) Δ/30-90'' Δ/>20
- ✓ 2-3X(3X60 ή 2x80μ) Δ10''-60'' ΔΣ/>20'
- ✓ 1-3X300-500μ πλήρες Δ/>20

400μ εμπ.

- ✓ 2-3x5-10εμπ πλήρες π.χ Δ/>20'
- ✓ 3X400μ. με 200μ. απλά + 200μ. με εμπόδια 95-100% του ρυθμού του αγώνα. Δ/ >30'

Σημεία προσοχής

- Η ανάπτυξη της ειδικής αντοχής η αντοχής στην ταχύτητα πετυχαίνεται με εντάσεις **πάνω από 90%**, στην περιοχή της μέγιστης αντοχής στην ταχύτητα, όπου επιστρατεύονται οι μυϊκές ίνες ταχείας συστολής και οι προπονητικές επιδράσεις πλησιάζουν τις αγωνιστικές.
- Στον πρωταθλητισμό όταν το μεγαλύτερο μέρος της προπόνησης έχει πραγματοποιηθεί με εντάσεις χαμηλότερες από το 90% τότε αναπτύσσεται περισσότερο η υπομέγιστη αντοχή στην ταχύτητα που είναι κατάλληλη για αθλητές ημιαντοχής.

Αγωνίσματα ημιαντοχής (800-1500μ)

Προπονητικές μέθοδοι

ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ –ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ **Z6**

100-115% vVO_{2max} , 85%-95% Π.Μ.Ε,
10-15mmol/l, 20''-2', 30''-3', (επαναληπτική
σχετικά μεγάλα διαλείμματα)

Προπονητικά περιεχόμενα (παραδείγματα)

800μ

- ✓ 2-3X(3-5X80-250) Δ/30''-2' ΔΣ/8'-10'
- ✓ 2-3(3-4x150-300μ) Δ/2'-3 ΔΣ/ 8-10'
- ✓ 2-3X500-600 Δ/8-10min

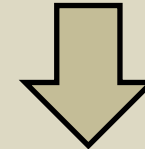
1500μ

- ✓ 2X300 Δ/3' ΔΣ/6-8, 3X200'' ΔΣ/4
4X100''Δ/60
- ✓ 3(2X300) Δ/30'' ΔΣ/6-8'
- ✓ 2-3x800-1000μ Δ/8'

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ **Z7**

115-130% vVO_{2max} 90-100% Π.Μ.Ε
15-20 mmol/l, 30'' -90'' σπάνια 2'
αποστάσεις μικρότερες της αγωνιστικής,
πλήρη διαλείμματα

Προπονητικά περιεχόμενα (παραδείγματα)

800μ

- ✓ 2x400-600μ Δ/>15'
- ✓ 3x300μ Δ/>10'
- ✓ 4x250 Δ/>10'

1500μ

- ✓ 2X600- 800μ
- ✓ 2-3X300μ-400μ

Αγωνίσματα αντοχής 3000μ,5000μ,10km

Προπονητικοί μέθοδοι

ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ –ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ Z6

100-115% vVO_{2max} , 85%-95% Π.Μ.Ε,
10-15mmol/l, 20''-3',

Προπονητικά περιεχόμενα (παραδείγματα)

- ✓ 2χ(8-10X150-200μ) Δ/45'' ΔΣ/6
- ✓ 2-3(3χ150-300μ) Δ/2'-3 ΔΣ 8-10'
Γ)500-400-300-200μ Δ/8-4'
Α)3X800-1000μ Δ/8-10'

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ Z7

115-130% vVO_{2max} 95-100% Π.Μ.Ε,
15-20 mmol/l 30''-70''
πλήρη διαλείμματα (σπάνια)

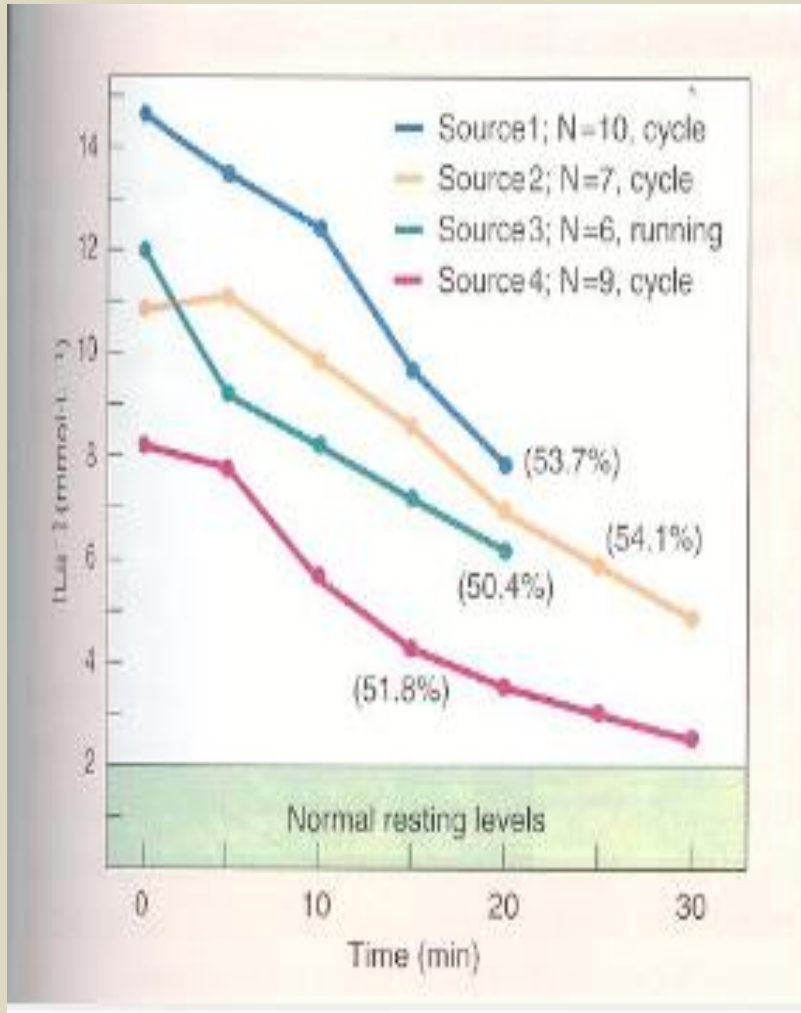
Προπονητικά περιεχόμενα (παραδείγματα)

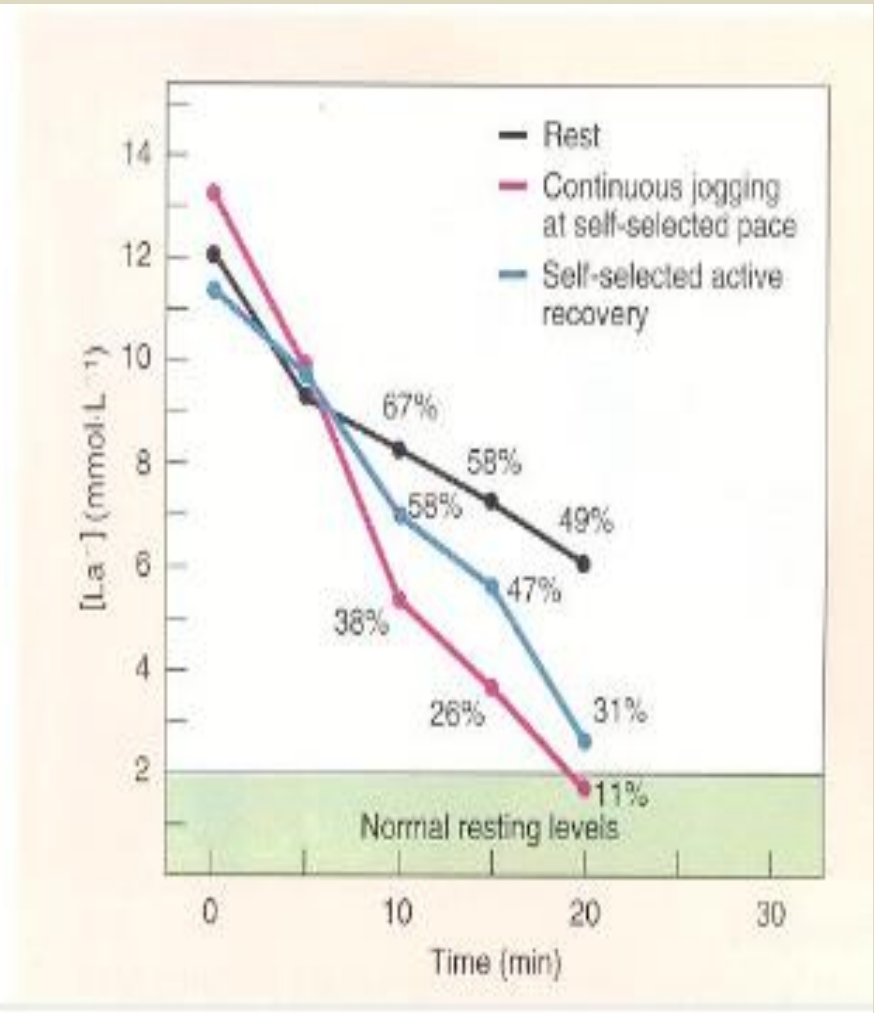
- ✓ 2-3X400μ-500μ Δ>15'
- ✓ 3-4X200μ-300μ Δ>10-15'

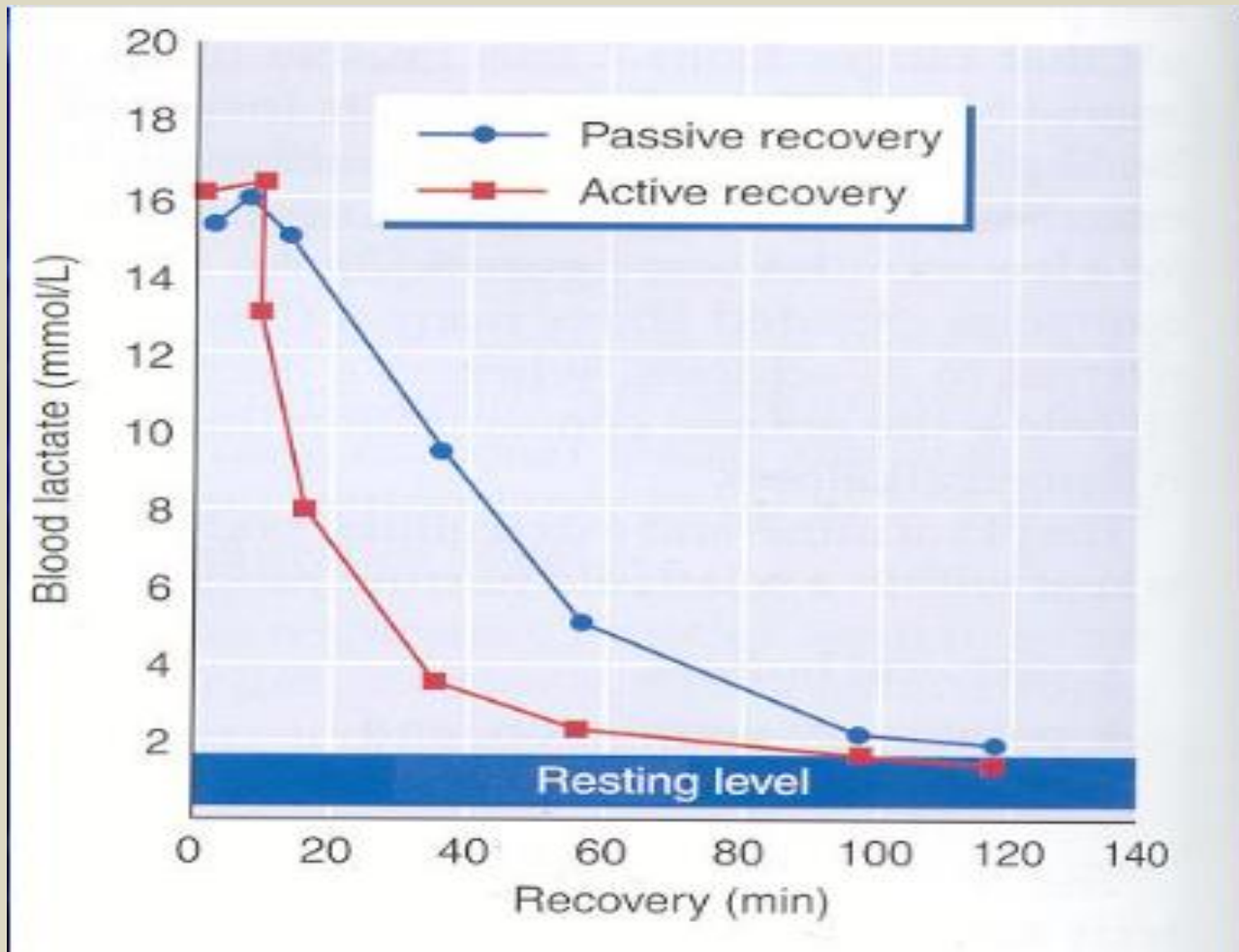
Σημασία του ενεργητικού διαλείμματος στην απομάκρυνση του γαλακτικού

McDougall et al., 1977

Belcastro and Bonen, 1975

Βιολογικές και προπονητικές αποκρίσεις μετά από προπόνηση στην αντοχή στην ταχύτητα

- ✓ Υψηλές συγκεντρώσεις γαλακτικού: 10-22 mmol/l
- ✓ Βελτίωση της αναερόβιας γαλακτικής ικανότητας μέσω εντονότερης παραγωγής και υψηλότερης συγκέντρωσης γαλακτικού
- ✓ Εκκένωση των αποθηκών γλυκογόνου
- ✓ Δραστηριοποίηση των ιών ταχείας συστολής (FT).
- ✓ Αύξηση της δραστικότητας των αναερόβιων ενζύμων.

Αντοχή στην ταχύτητα-τρόπος αύξησης της επιβάρυνσης

1. Με την αύξηση του προπονητικού ερεθίσματος ή με την αύξηση του αριθμού των επαναλήψεων.
2. Με τη μείωση του διαλείμματος.
3. Με την αύξηση της έντασης με μείωση της ποσότητας και αύξηση του διαλείμματος.

FINISH

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ